

indflydelse på erhvervslivets almindelige omkostningsniveau.

Til § 3.

Bestemmelsen om at den der fastsætter vejledende videresalgspriser ikke må forhøje de i disse indholdte bruttoavancer mere end, hvad der følger af lovens regler, er begrundet i hensynet til, at senere led i omsætningen ikke ved at benytte vejledende priser derved skal komme til at oppebære højere avancer, end loven tillader. De stigninger, som kan indregnes, er dels de indregningsberettigede omkostningsstigninger, som foreligger i den virksomhed, som tilkendegiver videresalgspriserne, dels de indregningsberettigede omkostninger, som foreligger hos næste led i omsætningen. For så vidt angår de sidstnævnte omkostningsstigninger, der ifølge sagens natur må fastsættes ud fra en gennemsnitsbetragtning vedrørende de senere omsætningsleds omkostningsforhold, vil det være nødvendigt, at monopoltilsynet udøver en vis vejledningsvirksomhed med hensyn til, hvor store omkostningsstigninger der inden for mere betydende brancher vil kunne betragtes som omfattet af lovens regler om, i hvilket omfang omkostningsstigninger kan indregnes.

Til § 4.

Dispensationshjemlen i stk. 1, første punktum tilsigter at forhindre en urimelig forskelsbehandling mellem virksomhederne. Dispensationshjemlen vil endvidere kunne anvendes med henblik på opretning af indtjeningen i en virksomhed, således at rimeligt effektive virksomheder ikke som følge af lovens bestemmelser bliver tvunget til at fortsætte en tabgivende virksomhed.

Bestemmelsen i stk. 1, andet punktum vil blive anvendt af monopoltilsynet til at give dispensation til brancher og vareområder, som ikke er egnet til henførelse under en midlertidig prislovgivning. Hjemmelen tænkes anvendt i samme omfang, som tilsvarende hjemmel er blevet anvendt af tilsynet under de forskellige i de senere år gældende midlertidige prislove.

Bestemmelsen i stk. 2 er fundet nødvendig for at muliggøre en disproportional fordeling for så vidt angår de stigninger i omkostningerne, som kan inddækkes i bruttoavancen. Virksomhedernes samlede bruttoavance må dog ikke forøges ved en sådan dispensation.

Til § 5.

En regel om at virksomhederne skal kunne dokumentere grundlaget for deres bruttoavanceberegning og de priser, som danner udgangspunkt for denne beregning, er nødvendig, hvis en lovgivning af denne art skal kunne administreres med rimelig effektivitet.

Hvis der ganske mangler dokumentation for bruttoavanceberegningen, må monopoltilsynet fastsætte et beløb, som er rimeligt og sædvanligt på det pågældende tidspunkt i den pågældende branche.

Hvis der konstateres ulovlige bruttoavancestigninger, må avancen bringes ned på det niveau, som er tilladt efter loven.

I mange tilfælde vil det være vanskeligt at trænge til bunds i den avanceberegning, som indgår i en pris. Monopoltilsynets anvendelse af bestemmelsen i § 5 vil derfor i praksis hyppigt bestå i, at der fastsættes en pris, som bygger på de sædvanlige priser i den pågældende branche, idet det herved lægges til grund, at disse priser giver effektivt drevne virksomheder en rimelig bruttoavance.

Til § 7.

Denne bestemmelse fastslår, at kun lønstigninger, som er hjemlet i aftale eller kollektiv overenskomst, kan indregnes i priserne. Bestemmelsen er selvstændig i forhold til reglerne i kapitel I om begrænsning af avancerne. Den omfatter således både de direkte lønninger, som ikke indgår i bruttoavancen og de lønninger, som skal afholdes indenfor bruttoavancen.

De overenskomster, som skal lægges til grund, er de kollektive overenskomster med det indhold, som de efter forlængelsesloven vil have for den kommende 2 års periode. Dette indebærer, at lønstigninger, der er aftalt inden forlængelseslovens ikrafttræden og lønstigninger, der måtte blive aftalt med hjemmel i en eventuel bestemmelse om en »pulje« eller lignende, kan indregnes. Dette har også relation til de specielle krav. Som andre eksempler på indregningsberettigede lønstigninger kan nævnes forfaldne dyrtidsportioner, øget feriebetaling, forhøjelse af garantibetalingen og eventuelle satsforhøjelser.

Endvidere må nævnes lønforhøjelser, som aftales indenfor en minimallønoverenskomsts løfteparagraffer. Misforholdsklausuler må respekteres, og heraf følgende lønstigninger derfor tillades indregnet.

Der skal også peges på sociale ydelser som har direkte forbindelse med lønudbetalingen såsom søgne- og helligdagsbetaling og sygedagpenge.